УДК 159.923
DOI https://doi.org/10.32838/2709-3093/2020.3/02

Каневський В.І.
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

ТИПИ ПСИХОДИНАМІЧНИХ ВІДНОШЕНЬ ЦІЛЬОВОЇ СПРЯМОВАНОСТІ ОСОБИСТОСТІ ПАРАСУЇЦИДЕНТА

Стаття присвячена розгляду психодинаміки цільової спрямованості особистості, зокрема типам психодинамічних відносин. Розглянуто особливості футурреального підходу, який говорить про орієнтацію особистості на майбутнє, розглянуті лінійна і рівнева структури особистості, позиції особистості – егоцентрична, раціональна та альтруїстична, і три види цілей за їх віддаленістю від ситуації теперішнього часу: близькі, середні та дальні. Описана оригінальна «Методика цільової спрямованості особистості» автора футурреального підходу, умови її заповнення. З точки зору психодинамічних відносин свідомо-несвідомих процесів описані особливості чотирьох типів психодинаміки: альтруїстичного, раціонального, впертого і парадоксального. Розглянуто можливості застосування принципів футурреальної психології та типології психодинамічних відносин у роботі з парасуїцидальною особистістю. Відзначено, що серед осіб із суїцидальними спробами переважає впертий тип психодинамічних відносин цільової спрямованості. Зафіксовано тип цільової спрямованості, визначений як мініміаліст і який зустрічається виключно в суїцидальної ситуації. Представлена можливість оцінки особливостей психодинаміки цільової спрямованості парасуїцидентів за допомогою проективного методу, зокрема тесту чорнильних плям Г. Роршаха, і розглянуті можливості його використання. У процесі дослідження пацієнтів проективної методикою були визначені кореляційні зв'язки між типами психодинамічних відносин і категоріями Роршах-тесту: локалізацією, детермінантами, змістом і особливими феноменами. Показано, що для альтруїстичного типу актуальний зв'язок із латентним часом процедури тестування, для раціонального – кореляція з формо кольоровимі відповідями і деякими відповідями за змістом, зокрема, деталями людського тіла, для впертого – відповіді за змістом, пов'язані з об'єктами природи і для парадоксального типу – відповіді на білий простір і цілісні відповіді з поганою формою. На закінчення звернуто увагу на можливість використання цих результатів для діагностики і необхідності подальших досліджень.

Ключові слова: *футурреальная психологія, цільова спрямованість, лінійна структура особистості, рівнева структура особистості, типологія психодинамічних відносин, тест Роршаха.*

Постановка проблеми. Цільова спрямованість особистості – найважливіша частина футурреальної психології, концепції Я.В. Васильєва, яка говорить про орієнтацію особистості на майбутнє, про постановку перспективних цілей. Футурреальна психологія на перше місце ставить орієнтацію особистості на ситуації майбутнього часу, виходячи із ситуацій теперішнього часу. Особливий інтерес викликає психодинамічна сторона цільової спрямованості, недостатньо вивчена і досліджена, в тому числі в разі суїцидальної поведінки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За останні 20 років найбільш цікаві дослідження в західній психології так чи інакше пов'язані з теорією коригування цілей (Goal Adjustment Theory). Ми можемо тут відзначити роботи C. Wrosch, R.C. Carver, R. O'Connor [17]. Стратегію постановки и реализации цілей розглядали в своїх роботах P. Gollwitzer и G. Oettingen [15]. Вітчизняний погляд представлений у концепції цільової спрямованості особистості в рамках футурреального підходу українського психолога Я.В. Васильєва, крім того, особливості цільової поведінки парасуїцидальної особистості розглядалися в публікаціях В. Каневського [4; 5; 7].

Постановка завдання. У цій публікації ми хочемо розглянути психодинамічні аспекти цільової спрямованості особистості, дослідити ряд особливостей типології цільової спрямованості парасуїцидальної особистості за допомогою проективного методу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Автор футурреального підходу вважає, що вивчати майбутнє ми можемо через спрямованість особистості, в якій операційним компонентом є мета. Вивчаючи мету, ми вивчаємо спрямованість особистості з тих предметів і об'єктів, на які ці цілі спрямовані. Розробником даної концепції були виділені лінійна і рівнева структури особистості. Дослідження лінійної структури показали існування різних цілей за змістом. Близькі цілі відповідають задоволенню біологічних і утилітарних потреб, вони відносяться до ситуативного рівня психічної діяльності. Цілі середньої віддаленості орієнтовані на об'єкти культурних і соціальних потреб. Вони відповідають ситуаційному рівню і цілям середньої віддаленості від ситуацій теперішнього часу. Нарешті, цілі, що виходять за межі ситуації – далекі, високі, що відносяться до загальнолюдських цінностей, ідей саморозвитку, вони можуть нести гуманістичний і альтруїстичний зміст. Відповідно, рівнева структура складається із трьох особистісних позицій, що відрізняється різною віддаленістю цілей: егоцентричної (переважання близьких цілей), альтруїстичної (переважання дальніх цілей) і раціональної (переважання середніх цілей). Для експериментального дослідження футурреальності особистості дослідником була розроблена «Методика дослідження цільової спрямованості особистості» [2]. Методика цільової спрямованості особистості дозволяє експериментально вивчати динаміку психічної діяльності на основі усвідомлення значущості цілей, які при складанні першого списку цілей ставляться на основі несвідомої психічної діяльності, оскільки дається завдання тільки завершити двадцять пропозицій протягом 10 хвилин, а після завершення першого списку ставиться за мету привернути ці ж цілі за значимістю для себе, тобто, здійснити процес усвідомлення. У процесі обробки результатів дослідження визначається співвідношення між несвідомим списком цілей та іншим списком, який відображає усвідомлення значущості поставлених цілей; порівнювалися результати переміщення цілей в них.

У результаті було отримано чотири типи психодинамічних відношень, причому за основу обчислення був узятий надситуативний рівень, що відображає функціонування далеких цілей і альтруїстичної позиції особистості. Перший – коли надситуативний рівень знаходиться у двох рядах цифр на першому місці, тобто альтруїстична позиція, висунута несвідомо на перше місце, знаходиться на такому і під час усвідомлення; такий тип назвали альтруїстичним (Альт). Основний чинник цього типу психодинаміки виявився «погляд на природу людини». Якщо ж альтруїстична позиція в списку цілей знаходиться не на першому місці, проте під час усвідомлення займає його, то такий тип був названий раціональним (Рац), оскільки далекі цілі, пов'язані із самовдосконаленням особистості і турботою про інших, – це прояв нормального інтелекту і гуманного ставлення до особистості. Основна ідея цього типу психодинамічних відношень – «консерватизм», тобто прихильність до традиційних цінностей та порядку.

Якщо ж Альт-позиція не знаходиться на першому місці в жодних зі списків, то такий тип несвідомо-свідомих відношень – впертий (Вп), оскільки особистість і під час усвідомлення не хоче діяти раціонально та наполягає на своєму; основна ідея цього типу, відповідно до досліджень Я. Васильєва, – «самоконтроль». Останній, четвертий тип – парадоксальний (Пар), який автор вважає найбільш загадковим: у несвідомому списку альтруїстична позиція знаходиться на першому місці, а під час усвідомлення спустилася вниз. Основна ідея – шизоїдність [3].

Як ми вже відзначали в ряді публікацій, футурреальний підхід, його ідеї та методи були затребувані під час вивчення особистостей із суїцидальною поведінкою. Це цілком зрозуміло, оскільки ставлення до майбутнього розглядалися дослідниками як один із найважливіших механізмів роботи суїцидального мислення. Можна згадати, наприклад, погляди І.П. Павлова, який розглядав даний феномен у контексті рефлексу мети, і сучасного фахівця Аарона Бека, який вважає, що феномен безнадійності, тісно пов'язаний зі звуженням перспективи, навіть суб'єктивним уявленням про її відсутність є, можливо, більш важливим предиктором у прогнозі суїцидальності, ніж депресія. У своїй нещодавній статті ми досить детально розглянули стан даної проблеми на сьогодення [6].

Розгляд типів психодинамічних відносин цільової спрямованості парасуїцидальної поведінки також представляє інтерес для розуміння її механізмів. У нашому дослідженні парасуїцидентів співвідношення типів цільової спрямованості показало переважання впертого типу, а також дозволило виділити особливу групу «мінімалістів» – це люди, які змогли виділити в процесі експерименту тільки одну мету, в першому списку, тому психодинаміки не спостерігалося.

Дослідженням було охоплено 58 парасуїцдентів, які перебували в лікарні швидкої медичної

допомоги (ЛШМД) м. Миколаєва, у стані раннього постсуїцида (перший тиждень після спроби). Статева структура цільової групи: чоловіки – 29,4%, жінки – 70,6%, середній вік: 24 роки. Для оцінки характеристик особистості, емоційного стану і життєвого тонусу на момент дослідження, крім згаданої вище «Методики цільової спрямованості особистості», застосовувалися психодіагностичні інструментарії, перелік їх представлений у наших роботах [5].

Результати типології психодинамічних відносин представлені на рис. 1.

Окремим питанням стояла оцінка особливостей психодинамічних відносин цільової спрямованості. Психодинаміка – це точка зору, заснована на психоаналітичній перспективі Фрейда, що підкреслює важливість взаємодії між несвідомим і свідомим аспектами особистості. Психодинамічна перспектива фокусується на оцінці поведінки і психічних процесів за допомогою проективних тестів, таких, зокрема, як тест чорнильних плям Роршаха. Методика Роршаха є очевидним вибором для такого завдання, оскільки вона забезпечує розуміння динаміки особистості людини, а також сили та дефектів его, ступінь контролю над суперего, здатності до емпатії та ін.

Питання про прогностичні можливості тесту Г. Роршаха досі є дискусійним. Ю.С. Савенко (1972) відчленував на основі протоколів тесту Г. Роршаха загальні ознаки для групи хронічних алкоголіків, які вчинили суїцид: перше за все, це ознака своєрідної емоційної дезорганізації (поєднання ускладнень включення інтелектуальної переробки в умовах емоційного натиску з показниками емоційної напруженості, страху, коартірованим типом переживання і шоком на IX таблиці), а також характерною за виразністю для афективних станів дезорганізацією мислення (± 40%). Симптоматично також поєднання показників м'якості, жіночності та опозиційності на тлі значного зниження людських образів і домінування різних об'єктів [10].

Щоправда, Н. Нойрінгер (1965), який зробив огляд робіт із суїцидів із застосуванням тесту Г. Роршаха, дійшов висновку, що в цьому тесті не існує будь-яких специфічних ознак, що дозволяють передбачити суїцидальну поведінку. Проте надалі в рамках розробленої Дж. Екснером інтегративної системи психодіагностики [14] виникла можливість діагностувати фактори прийняття суїцидального рішення. Розроблено індекс «Суїцидальне сузір'я», який включив 12 критеріїв, кожен з яких має специфічний психологічний сенс і належить до певної сфери психологічного функціонування.

У нашому дослідженні була зроблена спроба перевірити можливість використання окремих показників у відповідях по тесту Роршаха, якщо не як прямих індикаторів поточного суїцидального ризику, то для більш поглибленого розуміння динаміки цільової спрямованості в осіб із суїцидальною поведінкою, що передбачає подальшу роботу з превенції і поственції суїциду.

Кореляційний аналіз відповідей парасуїцидентів, які брали участь у дослідженні, дав такі результати (див. Табл. 1).

В альтруїстів можна відзначити зв'язок їхньої позиції з показником латентного часу під час появи відповіді на пропонований стимул. Альтруїстична установка передбачає продукування цілей гуманістичного, загальнолюдського змісту, далеких по віддаленості, незважаючи на наявну ситуацію, в якій вони перебувають, незважаючи на депресію, яка все ставить під сумнів, крім того, дослідження

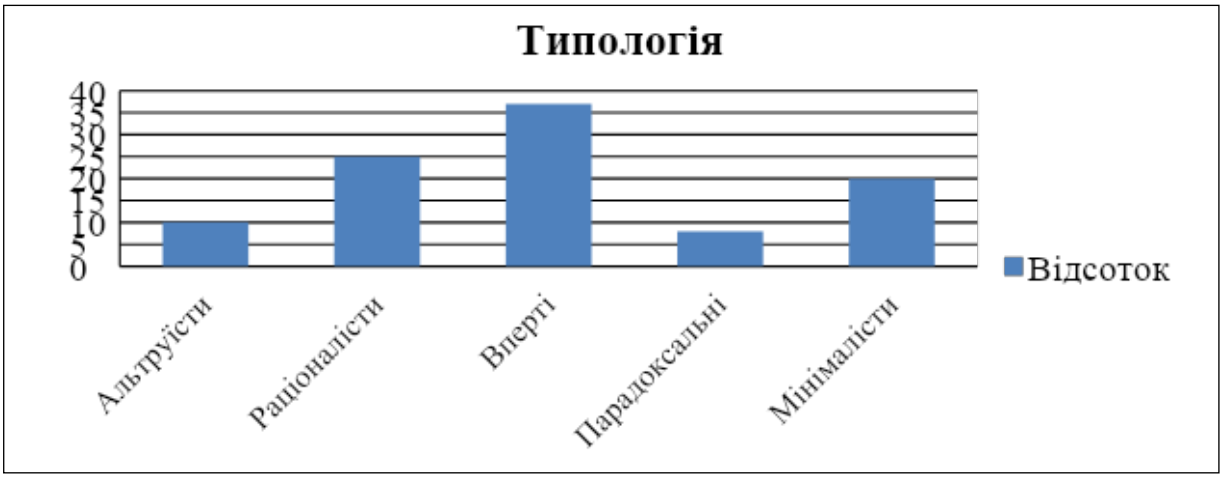

Рис. 1. Типологія психодинамічних відношень

Таблиця 1

Кореляційні зв'язки типів психодинамічних відносин та показників тесті Роршаха

Показники / Типи	Локалізація	Детермінанти	Контент	Особливі феномени
Альтруїсти	-	-	-	tcp =355*
Раціоналісти	Dd= 276*	FC=328*	Flor=359** Hd=27*	-
Вперті	-	-	Faun=363** Flor=-269*	-
Парадоксальні	S= 402** W-%=667*	-	-	-

* – показники із ймовірністю помилки p <= 0,05, ** – із ймовірністю помилки p <= 0,01

показали, що у факторні навантаження цього психодинамічного типу депресія входить як змінна (а не тільки як симптом суїцидальної кризи в даному випадку) разом із чутливістю, потребою в самоствердженні, віком. Можливо, це говорить про сталість принципів, поглядів, переконань, які передбачають певну виваженість і неквапливість у рішеннях, про що на несвідомому рівні і свідчить збільшення латентного часу у відповіді. Слід зазначити, що в «роршахіані» не так багато джерел, що розглядають питання, пов'язані із часом у процесі процедури тестування (латентний час, час у процесі відповідей, тимчасові коливання і т.ін.). Узагальнюючи, можна відзначити 3 підходи до цього питання: якщо таблиця викликає тривогу і напругу, деякі випробовувані реагують швидко (вербалізують), щоб якомога швидше знизити цю напругу. З іншого боку, деякі випробовувані знаходять тривогу настільки сильною, що вони повністю «блокуються», що призводить до надзвичайно довгої реакції або до прямої відмови від карти. Третя можливість – коли суб'єкт вважає, що його початкова асоціація недоречна для вербалізації і, таким чином, збільшує часовий інтервал пошуку більш прийнятної відповіді. Це цілком можливо для випробовуваних альтруїстичного типу. Дослідження Dean L. Gregg (1978) дозволили йому припустити, що підвищена тривалість відповіді на стимули Роршаха пов'язані із соціальною интроверсією (Si) і побічно через неї з депресією. Т.ч., в подальшому цей показник варто розглядати в числі прогностичних.

Раціоналісти. Дослідження в контексті футурреальної психології показують далі, що раціоналістам як психодинамічному типу властивий прояв інтелектуалізму на шкоду душевним якостям потреб, що підтверджується кореляцією з відповідями на незвичайні дрібні деталі (Dd). Ніна Рауш де Траубенберг зазначає, що ці відповіді часто зустрічаються у випробовуваних з раціональним складом розуму, педантичних, а також схильних до нав'язливих станів, які, втім, не обов'язково носять патологічний характер. Негативна кореляція із прийняттям власної агресивності, напруга базальних потреб знаходить відображення в детермінанті FC, яка відображатиме певну адаптацію до світу, зберігаючи суб'єктний характер, або, у всякому разі, тенденцію до неї, яку можна враховувати як протективний чинник. Справді, FC дає позитивну кореляцію з пунктом модифікованої шкали суїцидальних думок А. Бека (що входила в пакет діагностичних методик), яка говорить про планування своїх дій (r = 0,85 *), водночас цей пункт негативно корелює зі смертю, як метою самоушкодження (r = – 0,861 *).

Формо-колірна відповідь підтверджує відсутність імпульсивності в раціоналістів, або суїцидальні дії неафективної природи, природу цю треба досліджувати далі. Ми також звертаємо увагу на змістовні показники відповідей разом із формальними. Як відомо, Г. Роршах не надавав такого важливого значення цієї категорії відповідей, тим цікавіше розглянути їх діагностичні можливості. Г. Роршах вперше провів розходження між відповідями всієї людської фігури (H) і частин людської фігури (Hd), і ці категорії змісту були збережені іншими системами Роршаха протягом багатьох років, у тому числі і системою Зигмунда Піотровскі, в рамках якої ми працювали. Згідно з Германом Роршахом, ми очікуємо знайти у звичайному протоколі в нормі більше людських описів у цілому, ніж людських деталей [9]. Кілька авторів вказали на взаємозв'язок між Hd і тривогою, зокрема із приводу інших людей, і труднощами у взаєминах (Rapaport, 1946; Rausch de Traubenberg, 1970). Klopfer and Davidson (1962) припустили, що реакції особи або голови, які повторюються, можуть вказувати на заклопотаність або акцент на інтелектуальності, з інтелектуалізацією або

примусом як захистом. «Людський зміст» (H) зазвичай розглядається як показник зрілості і пристосованості за винятком відповідей Hd і (H). Докладні відповіді деталей людини (тобто Hd), хоча все ще вказують на інтерес до інших людей, можуть також вказувати на соціальну тривогу, настороженість, (Phillips & Smith, 1953; Rapaport, Gill & Schafer, 1968), гальмування і сумнів (Beck, 1952; Klopfer, Ainsworth, 1956 г.).

Mary Angela Yerkes (1983) у своєму дослідженні контенту в тесті описала три типи груп випробовуваних: добре адаптованих, погано адаптованих і проміжний тип. У більшості випадків результати за проміжними відповідями були саме такими – вони зазвичай потрапляли між добре адаптованими і погано адаптованими групами. Із деякими змістовними категоріями відповідей (Hd, природа, географія та архітектура) результати «проміжних» були найбільш пов'язані. Вони не потрапляли в патологічні типи за змістом відповідей, як погано пристосовані, але вони також не виявляли сильних сторін, як добре пристосовані суб'єкти. Можливо, зазначає автор дослідження, що «проміжні» відповіді мають справу з почуттям соціальної тривожності і гальмування через дистанціювання, і це предмет подальших досліджень.

Слід пам'ятати, що ми розглядаємо цей тип психодинамічних відносин все ж у світлі парасуїцидальної ситуації. Певною мірою це підтверджують дані кореляційного аналізу цілей і показників проектованого тесту. Так, близькі цілі пов'язані з відповідями Hd: r = 0,397 *, водночас далекі цілі мають позитивну кореляцію із цілісною людською фігурою, H: r = 0,397 *.

Вперті. Як уже відзначено, особистості цього типу не міняють місцями мети ні в першому, ні в другому списках. Дослідження в рамках футурреального підходу показали, що за рахунок самоконтролю і інтернальності вони бояться зробити неправильний вибір і чітко контролюють свою поведінку, відповідно, не хочуть щось міняти в житті. У цього типу психодинамічних відносин ми виявили лише один кореляційний зв'язок із категорією змісту природи. Реакції природи, ландшафту і ботаніки можуть бути пов'язані з пасивністю і незрілістю (Draguns et al., 1967), але також можуть бути пов'язані з нормальністю і приємним емоційним станом (Beck & Molish, 1967; Phillips & Smith, 1953). Як відзначає Mary Angela Yerkes, той факт, що «проміжні» відповіді найбільше зачіпають такі елементи, як природа, архітектура і географія, може бути особливо переконливим свідченням того, що ці суб'єкти мають справу з певними негативними почуттями шляхом дистанціювання. Той факт, що вони найбільше докладно описують основні реакції людини, можна розглядати як особливо сильну ознаку соціальної тривожності. Це підтверджує і наше дослідження. Ми відзначаємо, що у впертих змістовна категорія, пов'язана з природою, показує кореляцію з цією позицією Flor (r = 0,269 *) Faun (r = 0,359 *), у свою чергу, Flor корелює з нейротизмом (r = 0,482 *), тривогою (r = 0,456 *), і депресією (r = 0,458 *). Це підтверджує основну ідею впертого типу цільової спрямованості, в тому числі і в суїцидальній ситуації: проблему самоконтролю і можливості вирішувати питання згаданих негативних переживань.

Парадоксальний тип психодинамічних відносин відрізняється тим, що висунуті на несвідомому рівні альтруїстичні цілі під час усвідомлення опускаються на більш низьке місце, взагалі зазначено, що він відрізняється від інших типів суперечливістю при постановці трьох видів цілей за віддаленістю від ситуації теперішнього часу. Тут значимими виявилися дві кореляції з категоріями проектованого тесту: із цілісною відповіддю, в даному випадку з його відсотковим вираженням з поганою формою (W-%) і відповідями на білий простір S; причому в протоколах парасуїцидентів вони позитивно пов'язані (r = 0,757 **). Г. Роршах вказав, що W має прямий зв'язок з інтелектуальними здібностями і здатністю організовувати речі або предмети в осмислене і чіткий ціле. Бек (1952) також розглядав W як міру концептуальної діяльності. Загальною точкою відповідей W є пошук єдності. Ми відзначаємо кореляцію із цим найважливішим показником локалізації, причому поганої форми (r = 0,667 *), що розглядається як патологічний феномен [1]. Н.Р. де Траубенберг зазначає, що «саме адекватність виділеної форми дозволяє визначити, чи відповідає здатність індивіда його зусиллям або його образу дії, або ж лише честолюбність і бажання блиснути спонукають його до відповідей типу W. У першому випадку ми маємо справу з WF+, у другому – з WF-, «із помилковою інтелектуалізованістю» [8, с. 51]. Це може вказувати на механізм химерної інверсірованості цільової спрямованості «парадоксального» типу. Я В. Васильєв зазначає, що вони на несвідомому рівні визнають провідний рівень далеких цілей, але під час усвідомлення проявилася їхня емоційна холодність (Е. Кречмер) і фактор слабкої «сили его». Певною мірою це пояснює і роль S-відповідей в їх

протоколах. Сам по собі цей показник, запропонований ще самим творцем тесту, і зараз викликає суперечливі оцінки, але більшість сходиться на тому, що він може свідчити про опозиційність (Bandura, 1954; Beck, 1945; Rappaport, 1946), суперечливість, негативізм і ворожість (Beck and Molish, 1945), агресивність при фрустрації потреб (Ingram,W 1954). У суїцидальному контексті ця агресія спрямована на себе. Це певною мірою пояснює суперечливість парадоксальної установки: з одного боку, постановка перспективних цілей передбачає дії: r = 0,981, з іншого ж боку, не вистачає наполегливості: r = -0,95 і самодисципліни: r = -0,951, такий, можливо, є механізм переходу від далеких цілей до близьких, хоча суїциденти і схильні до перегляду деяких цінностей (p <0,05). Поява S говорить про прагнення опанувати ситуацію, в основі якого лежить потреба в автономії та незалежності.

На закінчення можна відзначити, що дослідження проективних відповідей на тест Роршах дозволяє розширити розуміння особливостей механізмів психодинаміки цільової спрямованості не тільки в нормі, на якій воно, власне, і формувалося, а й у клініці, що показує, що ця концепція життєва, підтверджується емпірично і дозволяє розглянути перспективи надання психологічної допомоги в суїцидальної поственції.

Список літератури:

1. Б.И. Белый. Тест Роршаха. Практика и теория / под ред. Л.Н. Собчик. Санкт-Петербург : «Дорваль», 1992. 200 с.

2. Васильев Я.В. Футурреальная психология личности : монография. Николаев : Изд-во «Илион», 2007. 519 с.

3. Васильев Я.В. Целевая направленность личности (футурреальный подход). Saarbrücken : Palmarium Academic Publishing, 2015. 232 с.

4. Каневський В.І. Психологічні особливості парасуїцидальної поведінки особистості : автореф. дис…. канд. психол. наук : 19.00.01. Київ, 2011. 20 с.

5. Каневский В.И. Парасуицид, черты личности и временная перспектива. в журналі: *Humanitatis*. № 1 за 2018 год.

6. Каневський В.І. Цільова спрямованість особистості: можливості корекції. *Habitus.* 2020. Вип. 12. Т. 2. С. 150–154.

7. Каневский В.И., Васильев Я.В. Целевая направленность, содержание целей и парасуицид: International Journal of Innovative Technologies in Social Science, 4(8), Vol. 2, June, 2018.

8. Рауш де Траубенберг Н.К. Тест Роршаха: Практическое руководство. Москва : Когито-Центр, 2005. 255 с.

9. Роршах Г. Психодиагностика: Методика и результаты диагностического эксперимента по исследованию восприятия (истолкование случайных образов). Москва : Когито-Центр, 2003. 336 с.

10. Савенко Ю. Алкогольные суициды по данным теста Роршаха. *Тезисы докладов конференции «Проблемы патопсихологии»*. Москва, 1972. С. 169–173.

11. Bishop, J. Martin, M.S. et al. Suicide Signs on the Rorschach. Journal of Contemporary Psychotherapy, Vol. 30, No. 3, 2000.

12. Devvarta Kumar, S. Haque Nizamie, Priyadarshee Abhishek,Lavanya Tumkur Prasanna. Identification of suicidal ideations with the help of projective tests: A review. *Article history:* Received 2 May 2014.

14. Exner J.E. The Rorschach: A Comprehensive System: Vol.1. Basic foundations / J. E. Exner. – New York: Wiley, 1993.

15. Gollwitzer, P.M. Oettingen, G., 2015. Motivation and Actions, Psychology of. In: James D. Wright (editor-in-chief), International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences, 2nd edition, Vol 15. Oxford : Elsevier. Pp, 887-893.

16. Wrosch C, Scheier MF, Carver CS, Schulz R. The importance of goal disengagement in adaptive self-regulation: When giving up is beneficial. Self and Identity. 2003a;2:1–20.

17. Wrosch, C., Scheier, M. F., Miller, G. E., Schulz, R., & Carver, C. S.. (2013). Goal Adjustment Scale--(GAS). Measurement Instrument Database for the Social Science. Retrieved from www.midss.ie

Kanevskyi V.I. TYPES OF PSYCHODYNAMIC RELATIONS OF GOAL ORIENTATION OF PARASUIDE PERSONALITY

The article is devoted to the consideration of psychodynamics of the goal orientation of the personality, in particular, the types of psychodynamic relations. The peculiarities of the futurreal approach, which speaks about the orientation of the individual to the future, the linear and level structures of the personality, the position of the individual – egocentric, rational and altruistic, and three types of goals in their distance from the present situation: near, medium and far. The original "Methodology of goal orientation of the personality" of the author of the futurreal approach, conditions of its filling is described. From the point of view of psychodynamic relations of conscious-unconscious processes the features of four types of psychodynamics are described: altruistic, rational, stubborn and paradoxical. Possibilities of application of principles of futurreal psychology and typology of psychodynamic relations in work with the parasuicide personality are considered. It is noted that among persons with suicide attempts the stubborn type of psychodynamic relations of target orientation prevails. The type of goal orientation, defined as minimalist and which occurs only in a suicidal situation, is recorded. The possibility of estimating the peculiarities of psychodynamics of the goal orientation of parasuicides by means of a projective method, in particular, the test of G. Rorschach's ink spots, is presented, and the possibilities of its use are considered. In the process of studying patients, the correlation between the types of psychodynamic relations and the categories of the Rorschach test was determined by projective methods: localization, determinants, content and special phenomens. It is shown that for the altruistic type the actual connection with the latent time of the testing procedure, for the rational one – the correlation with the form color responces and some responces on the content, in particular, details of the human body, for the stubborn – content responce related to objects nature and for the paradoxical type – responces to the white space and holistic responce with a bad form. In conclusion, attention is paid to the possibility of using these results for diagnosis and the need for further research.

Key words: *futurreal psychology, goal orientation, linear structure of personality, level structure of personality, typology of psychodynamic relations, Rorschach test.*